
ORGANISATIESCAN

Mantelzorg en werk

Dit product werd ontwikkeld door het Kennispunt Mantelzorg van de Hogeschool West-Vlaanderen met steun van het Europees Sociaal Fonds en de Vlaamse Overheid.

Naast de website www.mantelzorgvriendelijk-ondernemen.be is deze organisatiescan een van de producten ontwikkeld in het kader van het ESF-project 'Mantelzorgvriendelijk personeelsbeleid'. Dit project liep van maart 2013 tot maart 2015 binnen de opleiding Verpleegkunde van Howest met Herlinde Dely als promotor en Céline Baele, Kaat Cornelis en Sarah Janssens als projectmedewerkers.

Het ESF-Agentschap daagt organisaties uit acties op te zetten die het functioneren van de arbeidsmarkt duurzaam verbeteren. Dat doet het met zowel Europese als Vlaamse middelen. Het Agentschap verwerft en deelt kennis zodat het kan bijdragen tot de oplossingen van vandaag en morgen. ESF komt tot dit resultaat door een voortdurende samenwerking met partners. Meer info op www.esf-agentschap.be.

Om de leesbaarheid van deze organisatiescan te behouden, wordt telkens in de 'hij'-vorm geschreven wanneer het om mantelzorgers/werknemers/werkgevers/... gaat. Uiteraard geldt dit alles zowel voor mannelijke als vrouwelijke mantelzorgers/werknemers/werkgevers.

ORGANISATIESCAN WERK EN MANTELZORG

Wat is mantelzorg?

Mantelzorg is de extra zorg of ondersteuning die meer dan occasioneel, tijdelijk of langdurig, aan een persoon met fysieke, psychische of sociale noden verleend wordt door één of meerdere personen uit de directe omgeving. De zorgverlening vloeit voort uit een sociale relatie en gebeurt buiten het kader van een beroepsactiviteit of van georganiseerd vrijwilligerswerk. (Bron: Kennispunt Mantelzorg)

Je bent dus een mantelzorger als je regelmatig zorgt voor iemand uit je omgeving die jouw hulp nodig heeft. Als je voor iemand zorgt in het kader van je beroep en/of vrijwilligerswerk, dan is dat geen mantelzorg. Mantelzorgers worden namelijk niet betaald voor hun inzet. De zorg voor gezonde (klein)kinderen (zelfs als ze eens een dagje ziek zijn) beschouwen we ook niet als 'mantelzorg'.

Sommige mensen zorgen 1 uur per week, anderen 168 uur. Sommigen zorgen voor iemand met lichamelijke klachten, anderen voor iemand met psychische of cognitieve problemen. Sommigen helpen in het huishouden, anderen helpen wassen en aankleden, doen de financiën, houden zich met het papierwerk bezig of vervoeren iemand regelmatig. Sommige personen doen het allemaal.

1. Had je al van de term mantelzorg gehoord vooraleer je deze uitleg las?

- Ja
- Neen

2

2. Wist je wat de term mantelzorg betekende vooraleer je deze uitleg las?

- Ja
- Neen

3. Ook werknemers binnen je organisatie kunnen zorgen voor iemand uit hun omgeving en dus 'mantelzorger' zijn. Komt het verlenen van mantelzorg soms ter sprake in je organisatie (in het contact met collega's, leidinggevende...)?

- Ja
- Neen

4. Ken je werknemers binnen je organisatie die mantelzorger zijn?

- Ja
- Neen

5. Ben je zelf mantelzorger?

- Ja
- Neen
- Ik ben in het verleden mantelzorger geweest, maar nu niet meer.

6. Zo neen, zou het kunnen dat je in de nabije toekomst mantelzorgger wordt?

- Zeker niet
- Allicht niet
- Allicht wel
- Zeker wel

Als je geen mantelzorgger bent, ga dan verder vanaf vraag 18.

Vragen voor mantelzorggers

7. Bespreek je je mantelzorgsituatie met iemand op het werk?

- Ja
- Neen, ik bespreek dit met niemand op het werk

8. Heb je je mantelzorgsituatie al besproken met je collega's?

- Ja
- Neen

9. Heb je je mantelzorgsituatie al besproken met je rechtstreeks leidinggevende?

- Ja
- Neen

10. Heb je je mantelzorgsituatie al besproken met de personeelsdienst?

- Ja
- Neen

11. Heb je je mantelzorgsituatie al besproken met de bedrijfsarts?

- Ja
- Neen

12. Heb je je mantelzorgsituatie al besproken met de vertrouwenspersoon?

- Ja
- Neen

13. Heb je je mantelzorgsituatie al besproken met iemand anders op het werk?

- Ja, nl.
- Neen

14. Klopt deze uitspraak voor jou?

Ik bespreek mijn mantelzorgsituatie enkel met collega's.

- Ja, dit klopt. Ik bespreek mijn mantelzorgsituatie enkel met collega's.
- Neen, dit klopt niet.

15. Klopt deze uitspraak voor jou?

Mijn werktaken en mantelzorgtaken zijn goed op elkaar afgestemd.

- Helemaal niet akkoord
- Niet akkoord
- Eerder niet akkoord
- Eerder akkoord
- Akkoord
- Helemaal akkoord

16. Klopt deze uitspraak voor jou?

Ik heb nood aan een betere afstemming tussen werk en zorg.

- Helemaal niet akkoord
- Niet akkoord
- Eerder niet akkoord
- Eerder akkoord
- Akkoord
- Helemaal akkoord

17. Klopt deze uitspraak voor jou?

Ik voel me door mijn organisatie gesteund in mijn rol als mantelzorger.

- Helemaal niet akkoord
- Niet akkoord
- Eerder niet akkoord
- Eerder akkoord
- Akkoord
- Helemaal akkoord

4

Werk en mantelzorg

18. Het thema 'werk en mantelzorg combineren' is bespreekbaar in mijn organisatie.

- Helemaal akkoord
- Niet akkoord
- Eerder niet akkoord
- Eerder akkoord
- Akkoord
- Helemaal akkoord
- Geen idee*

19. Mijn organisatie besteedt aandacht aan de haalbaarheid van de combinatie mantelzorg en werk.

- Helemaal akkoord
- Niet akkoord
- Eerder niet akkoord
- Eerder akkoord
- Akkoord
- Helemaal akkoord
- Geen idee*

20. Ik denk dat mijn organisatie ervoor zou openstaan als ik de combinatie van werk en mantelzorg zou willen bespreken.

- Helemaal akkoord
- Niet akkoord
- Eerder niet akkoord
- Eerder akkoord
- Akkoord
- Helemaal akkoord
- Geen idee*

21. Mantelzorgers die werk en zorg beter willen afstemmen, kunnen daarvoor een beroep doen op reeds bestaande maatregelen en sterktes van de organisatie.

- Helemaal akkoord
- Niet akkoord
- Eerder niet akkoord
- Eerder akkoord
- Akkoord
- Helemaal akkoord
- Geen idee*

22. Mantelzorgers kunnen in overleg met de organisatie/hun leidinggevende een regeling treffen om hun werk beter te combineren met hun zorgtaken.

- Helemaal akkoord
- Niet akkoord
- Eerder niet akkoord
- Eerder akkoord
- Akkoord
- Helemaal akkoord
- Geen idee*

23. De wettelijke regelingen (vb. verlofstelsels) waarop werknemers een beroep kunnen doen om werk en zorg af te stemmen, worden actief aangeboden door onze organisatie.

- Helemaal akkoord
- Niet akkoord
- Eerder niet akkoord
- Eerder akkoord
- Akkoord
- Helemaal akkoord
- Geen idee*

24. Als ik moeite zou ondervinden om werk en mantelzorg te combineren, dan zou ik dat bespreken met mijn collega's.

- Helemaal akkoord
- Niet akkoord
- Eerder niet akkoord
- Eerder akkoord
- Akkoord
- Helemaal akkoord
- Geen idee*

25. Als ik moeite zou ondervinden om werk en mantelzorg te combineren, dan zou ik dat bespreken met mijn rechtstreeks leidinggevende.

- Helemaal akkoord
- Niet akkoord
- Eerder niet akkoord
- Eerder akkoord
- Akkoord
- Helemaal akkoord
- Geen idee*

6

26. Als ik moeite zou ondervinden om werk en mantelzorg te combineren, dan zou ik dat bespreken met de personeelsdienst.

- Helemaal akkoord
- Niet akkoord
- Eerder niet akkoord
- Eerder akkoord
- Akkoord
- Helemaal akkoord
- Geen idee*

27. Als ik moeite zou ondervinden om werk en mantelzorg te combineren, dan zou ik dat bespreken met mijn werkgever.

- Helemaal akkoord
- Niet akkoord
- Eerder niet akkoord
- Eerder akkoord
- Akkoord
- Helemaal akkoord
- Geen idee*

28. Als ik moeite zou ondervinden om werk en mantelzorg te combineren, dan zouden mijn collega's mee helpen zoeken naar een oplossing.

- Helemaal akkoord
- Niet akkoord
- Eerder niet akkoord
- Eerder akkoord
- Akkoord
- Helemaal akkoord
- Geen idee*

29. Als ik moeite zou ondervinden om werk en mantelzorg te combineren, dan zou mijn rechtstreeks leidinggevende mee helpen zoeken naar een oplossing.

- Helemaal akkoord
- Niet akkoord
- Eerder niet akkoord
- Eerder akkoord
- Akkoord
- Helemaal akkoord
- Geen idee*

7

30. Als ik moeite zou ondervinden om werk en mantelzorg te combineren, dan zou de personeelsdienst mee helpen zoeken naar een oplossing.

- Helemaal akkoord
- Niet akkoord
- Eerder niet akkoord
- Eerder akkoord
- Akkoord
- Helemaal akkoord
- Geen idee*

31. Als ik moeite zou ondervinden om werk en mantelzorg te combineren, dan zou mijn werkgever mee helpen zoeken naar een oplossing.

- Helemaal akkoord
- Niet akkoord
- Eerder niet akkoord
- Eerder akkoord
- Akkoord
- Helemaal akkoord
- Geen idee*

32. Stel dat je in de toekomst mantelzorger wordt en moeite hebt om je werk met je zorgtaken te combineren, met wie in de organisatie zou je als eerste gaan praten? (1 antwoord mogelijk)

- Ik zou met niemand praten binnen mijn organisatie
- Een collega
- Mijn leidinggevende/verantwoordelijke
- Iemand op de personeelsdienst
- De personeelsverantwoordelijke
- De vertrouwenspersoon
- De vakbondsafgevaardigde
- De bedrijfsarts
- De preventie-adviseur
- De directeur/CEO
- Een persoon met een andere functie, nl.
- Een specifiek persoon, nl.

33. Klopt deze uitspraak voor jou? Als ik problemen zou hebben om mijn werk met mijn zorgtaken te combineren, dan zou ik dat op het werk énkél met collega's bespreken.

- Ja, dit klopt. Op het werk zou ik dit enkel aan mijn collega's vertellen.
- Neen, dit klopt niet. Ik zou dit (ook) met iemand anders op het werk bespreken.
- Neen, dit klopt niet. Ik zou dit met niemand bespreken op het werk.

34. Mocht je informatie willen verzamelen rond het combineren van werk en zorgtaken, waar zou je die zoeken (binnen je eigen organisatie)? (meerdere antwoorden mogelijk)

- Ik weet niet waar ik zou moeten zoeken
- In het personeelshandboek
- In het arbeidsreglement
- Op intranet/internetruimte van de organisatie
- Elders, nl.

35. Ik weet wie de *mantelzorgcoach* is in deze organisatie.

- Ja
- Neen
- Niet van toepassing

36. Ik weet waarvoor ik bij de *mantelzorgcoach* terecht kan

- Ja
- Neen
- Niet van toepassing

37. Ben je leidinggevende?

- Ja
- Neen

9

Indien je geen leidinggevende bent, eindigt de vragenlijst hier. Bedankt om deze vragenlijst in te vullen. Voor leidinggevendenden zijn er nog enkele bijkomende vragen op de volgende pagina.

Vragen voor leidinggeevenden

38. Heb je weet van medewerkers (waaraan jij leiding geeft) die mantelzorgers zijn?

- Ja
- Neen

39. Heb je het al meegemaakt dat je medewerkers je zelf vertellen dat ze mantelzorgers zijn?

- Ja
- Neen

40. Krijg je concrete vragen van je medewerkers rond het combineren van werk en mantelzorg?

- Ja
- Neen

41. Indien ja, welke vragen krijg je?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10

42. Beschik je over het algemeen over voldoende informatie om

- Een antwoord te bieden op vragen van mantelzorgers?
- Hen door te verwijzen naar de juiste persoon of instanties (binnen of buiten de organisatie)?
 - Neen, geen van beiden
 - Ik kan hen doorverwijzen naar de juiste personen/instanties, maar kan hun vragen niet persoonlijk beantwoorden
 - Ik kan hun vragen beantwoorden, maar ik weet niet naar welke personen/instanties ik de mantelzorgers kan doorverwijzen
 - Ja, beiden

Bedankt om deze vragenlijst in te vullen.